

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget

Hensigten med lovforslaget er at gøre det muligt for menighedsråd at bidrage med kirkelige ligningsmidler til istandsættelse eller genopbygning af kirker i venskabsmenigheder i udlandet.

Baggrunden for lovforslaget

1. Situationen i Østeuropa efter jerntæppets fald sammenlignet med danske forhold

Især i de østeuropæiske lande har kirken haft svære kår under kommunismen, hvor der ikke blev levnet megen plads til den åndelige del af mennesket: Præster blev myrdet, forsamlinger blev forbudt og hårdt straffet. Kirkebygningerne blev systematisk nedbrudt og omdannet til andre formål. Menigheder dannes, men de mangler ofte husrum på grund af det tidligere systems handlinger. De kirker, der alligevel består efter kommunismens fald, er for det meste i en dårlig stand. Hertil kommer, at medlemmerne af menighederne har dårlig økonomisk evne til istandsættelse eller genopbygning af kirkerne. De ortodokse og katolske kirker er ofte smukt vedligeholdt, mens det er de lutherske menigheders kirker, der er i den værste forfatning.

Også i lande uden for Østeuropa kan der være behov for støtte til istandsættelse eller genopbygning af kirker.

Danmark er i den gode situation at have velholdte og velfungerende kirker og sognegårde. De fremstår i dag som fornemme, historiske og kulturelt dominerende bygninger ud over landet.

2. Venskabsmenigheder

Mange danske menighedsråd har knyttet forbindelser til udenlandske menigheder. Disse forbindelser involverer ofte gensidig personlig udveksling. Mange menighedsråd har ønsket at lade dette venskab få et mere forpligtende og solidarisk præg: Man har villet hjælpe vennerne i udlandet med at bygge eller restaurere deres kirker ved hjælp af indsamlede midler, nu hvor ens egne forhold var i orden.

Det vides ikke med sikkerhed, hvor mange menighedsråd der har venskabsmenigheder i udlandet. Det mellemkirkelige Råd forsøgte i 1997 at lave en spørgeskemaundersøgelse i stifter og menighedsråd om tilknytningen til udlandet. Undersøgelsen blev ikke fuldendt, da kun Ribe og Fyns Stift meldte tilbage. Svarene fra disse stifter var dog, at der i Ribe Amt fandtes 9 forbindelser med menighedsråd i udlandet, mens der var 11 forbindelser på Fyn. Det mellemkirkelige Råd oplyser, at der er mange kontakter til de østeuropæiske lande, især til Baltikum. Det mellemkirkelige Råd hjælper nogle gange med at etablere kontakter.

Eksisterende muligheder for støtte til istandsættelse eller genopbygning af kirker i udlandet

1. Indsamling

Menighedsrådet kan ubegrænset bruge indsamlingsmidler til kirkebygningsformål i venskabsmenigheder i udlandet.

2. De mellemkirkelige Stiftsudvalg

Der er mulighed for gennem De mellemkirkelige Stiftsudvalg at yde bidrag til det mellemkirkelige arbejde. Ulempen ved denne ordning er, at det enkelte menighedsråd ikke kan bestemme stiftsudvalgenes virksomhedsområde og dets omfang. Det kan alene stiftsudvalgene. Menighedsrådet har dog en vis mulighed for indflydelse ved dets frivillige bidrag til det mellemkirkelige arbejde. Det er også en ulempe, at centraliseringen af det mellemkirkelige arbejde skubber den personlige udveksling og det frivillige lokale initiativ i baggrunden. I nogle mellemkirkelige stiftsudvalg kan menighedsrådene søge støtte til udlandsrejser - for eksempel til venskabsmenigheder.

3. Rådighedsbeløbet i Økonomilovens § 2 a, stk. 1

Menighedsrådene kan ikke bruge af deres såkaldte rådighedsbeløb efter den gældende § 2 a, stk. 1, i lov om folkekirkens økonomi til udenlandske formål. Det